

SMASHING LOVE

Courtney Love, som fra fredag av vil være å se som Althea Flynt i filmen Larry Flynt – skandalens mann, er på vei inn i studio for å spille inn en ny plate med bandet Hole. Smashing Pumpkins-vokalist Billy Corgan skal være såkalt executive producer.

Kultur

ANTISENSUR PÅ CD

Den amerikanske antisensur-organisasjonen «State of the Union» gir ut en dobbel samle-cd med bidrag fra et hundretalls politisk beviste artister og poeter. Bland dem Allen Ginsberg, Syd Straw, John Zorn, John Lurie og DJ Spooky.

I VINKELN

Om å krype til korset

BENGT CALMEYER

■ Under den såkalte rakettstriden i annen halvdel av syttidene dro forsvarsminister Stoltenberg og utenriksminister Frydenlund til Washington

for å forklare seg. DNA var beklageligvis splittet i spørsmålet om modernisering og utplassering i Europa av nye missiler.

For opinionen framsto reisen som en Canossa-gang for de to. Under bildet ved hjemkomsten til Fornebu sto det da også med fete typer: «Vi var redde – og så gråt vi litt».

■ Nå var denne usedvalig åpenhjertige uttalelsen ikke ministrenes viste det seg ved nærmere studium, men derimot hva to smågutter hadde sagt etter at de under stor dramatik ble reddet ned fra berghyllene over Holmestrand, der de i timesvis hadde sittet fast.

Kort sagt dreide det seg kun om en litt uheldig ombrekning av Arbeiderbladets førsteside den dagen, men for alle som bare kastet et blikk på den ville det fremstå som om herrerne Frydenlund og Stoltenberg hadde hatt en sjelden smertefull og traumatisk opplevelse hos onkel Sam.

■ Ikke vet jeg hvor mange skadefro ekstraseksemplarer som ble solgt av avisa den dagen, men det er denslags ulykker som synes som en tanke, noe jeg kan garantere det ikke var.

Når vår nåværende forsvarsminister har tatt samme turen for å forklare bort det Kosmo kaller oppstyret omkring stortingshøringene om de hemmelige tjenester, de som er under full nasjonal kontroll i det uavhengige og udelelige kongeriket Norge, så er det heller ikke mye tårer å spore hos den tidligere ordfører, han som i sin tid fikk Horten erklært som atomfri havn. Tvert om viser forsvarsministeren seg fram som nasjonal redningsmann, ute for å frelse oss fra den amerikanske hevnen - og det ved å ta Oddmund Hamnerstad og Ronald Bye og Per Borten ned fra de berghyller de i sin uvetthet har gått seg til å klatre i.

■ Tro om engelskmenn, italienerne, spaniere, belgiere, hollendere osv. har måttet ta slike forklaringssturer til Washington når deres overvåkingsskandaler med jevne mellomrom blir avdekket? Jeg tviler, men så er de da heller ikke som nordmenn best i ett og alt.

DEBATT

Et siste svar til Hansson

I frisk tabloid-stil har Arbeiderbladet gitt mitt svar til Steinar Hansson overskriften: «Jeg gir opp». Den tittelen finnes ikke i mitt manus. Der stod det nøytralt: «Et svar til Steinar Hansson». Jeg må spørre: Er dette tilfeldig?

BERNT HAGTVET

■ Leseren fristes nå til å tenke: Se der ble Bernt Hagtvet tvunget i kne! Nå har han ikke lenger krefter eller tør ikke svare på Hanssons korstog mot den nye holdningsløsheten og den pralende og pompøse unnfal-

het i de akademiske miljøer, der alle klor alle. Hansson står uplettet tilbake i sin skinnende rustning, som den politiske morals yppersteprest i Norge, mens hans motstander forvises til mørket, feig, ordrik, den nye Erasmus Montanus i sine jomfrunske krav til renslighet i offentlige debatter. Den som innbyr til holmgang med Steinar Hansson må tåle steken, den «mediestorm» (hans egne artikler) som måtte komme.

■ Jeg underviser i maktbegreper på Journalisthøyskolen. Jeg er glad Arbeiderbladet har gitt meg et så instruktivt eksempel på *manipulasjon* av overskrifter for å sende lesernes tanke i bestemte retninger og gi en part i en debatt et underlegenstempele.

■ Denne tilrettelegging og redaktørens hale gjør det nødvendig nok en gang med noen presiseringer – uansett det utstyr Arbeiderbladet gir dette svaret, og uansett redaktørens nye «epilog», som ventelig blir like insinuante som før, er dette mitt siste innlegg i denne debatt.

■ Jeg «gir ikke opp», slik Arbeiderbladets overskrift antyder. Men jeg ser klarere og klarere at Hanssons ærend er å svarte, brennmerke og få motstanderen til å fremstå som hans moralske lærling. Jeg tror ikke lenger på noen kommunikasjon med Steinar Hansson. Hans begrep om offentlig ordskippe kommer for nær reglene for gjørmebryting.

■ Mediestorm? Det må være et utslag av latterlig selvovervurdering å kalle dette ordskippe en mediestorm. Jeg mener Steinar Hansson

Steinar Hansson bruker Goebbelsmetoder i sin polemikk, i følge Bernt Hagtvet.

nådde et bunnmål i personkarakteristikkene av Hans Fredrik Dahl. Hanssons svar har vært kaskader av inaktiviteter som nå foreløpig har endt opp i det jeg oppfatter som et forsøk på å spre tvil om også min holdning til nazismen (jmf. hans etterlysning av mitt syn på «essensen» i debatten). Som vanlig fører han ikke framstillingen helt fram, sjefredaktøren gjør den giftige antydning til en ny kunstart, men han lar spørsmålet ligge dulgt i luften. Antydningen får den tiltenkte effekt i leserens sinn likevel.

Det var for å foregripe dette siste smøreri fra Hanssons side at jeg ville forklare ham at jeg hele mitt liv har forsøkt å forholde meg til nazismen som moralsk og politisk problem i mitt vitenskapelige forfatterskap. På sitt vanlige generøse vis utlegger han dette til å bli CV-skryt. Når skal noen i redaksjonen fortelle Steinar Hansson at dette er de rene *Goebbels-metoder* i et offentlig ordskippe?

■ Jeg finner meg rett og slett ikke i at Hansson nå prøver å gi inntrykk av at mitt angrep på Hanssons perfide utfall mot Hans Fredrik Dahls person er å forstå som uttrykk for en ny «holdningsløshet» (revisjonisme) fra min side i synet på nazismen. Jeg forstår ikke at ikke noen klokker ringer hos Hansson når han nå begir seg ut på denne vei. Jeg har klart markert avstand til Irving, selv om jeg er åpen for at også han kan gi oss innsikter i nazismen, uansett sitt rabiate politiske syn. Jeg har ment - og mener - at Hans Fredrik Dahl har utvist dårlig skjønn i sine karakteristikkene av Irving, noe Hans Fredrik Dahl nå har beklaget. Likevel fortsetter Hansson med å implisere at Hans Fredrik Dahl - og nå jeg-representerer noe brunskimret i vår holdning til denne voldsperioden i europeisk historie. Han trives så åpenbart i denne tapre sannsigerens rolle. Men å forsøke å utlede fra disse uenigheter en forestilling om at hans motstandere er mindre resolute i sin motstand mot nazismens menneskesyn og praksis enn ham selv, er ikke bare grunnleggende usant. Det er også en grovhet som etter mitt syn har forsimplet Steinar Hansson selv. Jeg velger å se Hanssons skrivelser på dette punkt som et karakteristisk uttrykk for den journalistiske blodtåke han selv så rammende har beskrevet som alskens kyllerinstinkt i kriminal- og avsløringsaker. Er det slik han vil legge opp Arbeiderbladets kultur-dekning, har vi en mørk framtid i vente. Fre-

netisk fortsetter Hansson å angripe meg for å ha kalt han implisert eller antydnet, at han er en oppkomling. Jeg har aldri sagt dette, aldri intendert det heller. Og vil heller aldri kalle ham det. Steinar Hanssons plassering i den norske sosialstruktur er i denne saken totalt irrelevant. Uttrykket var delvis en parodi der poenget var å vise hvordan Hanssons debatt-teknikk-psykologisere, mistenkeliggjøre, karakterdrepe - med nødvendighet ville føre oss ut i en absurd moralsk og substansiell reduksjonisme. Jeg vil be noen i redaksjonen, så rolig som mulig, fortelle Steinar Hansson at norsk normalprosa kan skrives på flere plan (at en ironisk-distanserende parodi som har til hensikt å pedagogisk anskueliggjøre en håpløst nedvurderende debattstil, ikke er det samme som å innestå for parodiens karakteristikk). Når nå Steinar Hansson så voldsomt opposer seg over dette, vil jeg her og nå si at jeg når som helst er villig til å gi ham en offentlig unnskyldning hvis han ønsker den. For på ny å gjøre dette klart: Steinar Hansson er ikke av meg kalt en oppkomling. Igjen: Steinar Hansson er ikke av meg kalt noen oppkomling.

■ Jeg har forsøkt å forsvare visse grunnregler om saklighet i norsk offentlig debatt. Det fantastiske har nå skjedd; at sjefredaktøren i en av landets fremste aviser kaller dette Erasmus-Montanus-teknikk. For meg er språk noe mer enn et slaginstrument, debatt noe annet enn stråmamsargumentasjon og insinuasjoner om manglende moralsk gehalt. Å bli kalt pompøs for å mene dette, tar jeg som en æresbetegnelse, uansett hvor mye jeg forsvarer meg mot Steinar Hansson, uansett hvor ofte han kleber etiketten «ordrik» på meg, vil han som forvalter av en daglig avisutgave alltid få det siste ord. Det finnes bare ett ord for Steinar Hanssons debattform - den er en form for intellektuell terrorisme. Han får si hva han vil i sin nye hale. Jeg vil ikke lenger gi han påskudd for å agere slik.

Herved ansees debatten som avsluttet.

Red.

LITTERATUR

Ny Ferdinand Finne

Både den internasjonalt kjente arkitekt Sverre Fehn og billedkunstner og livskunstner Ferdinand Finne står på vår lista for Orfeus forlag. Finnes «En blå elefant – Ekko fra India» er forfatterens største bok hittil. Allerede i april kommer bokver-

ket «Sverre Fehns samlede arbeider». Boka som er hovedbok i Kunstbokklubben presenterer vår kjente og til tider omstridte arkitekt og de mange kjente offentlige og private bygninger han har tegnet.

Tidligere innlegg i debatten:

- 1. mars: Steinar Hansson: «Hans Fredrik Dahl – har vi ham nå?»
- 14. mars: Bernt Hagtvet: «Steinar Hansson – har vi ham nå?»
- 15. mars: Steinar Hansson: «Debatt eller kameraderi?»
- 18. mars: Bernt Hagtvet: «Hanssons klamme argumentasjonsmåte».
- 19. mars: Steinar Hansson: Tilbake til de mørke kilder».
- 20. mars: Bernt Hagtvet «Jeg gir opp».
- Steinar Hansson: «Epilog».